

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)
Wijziging RVV 1990 (appverbod fietsers)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding van het voorstel is tweeledig. Toen de regeling in 2002 van kracht werd waren er nog geen smartphones en waren fietsers van de regeling uitgesloten omdat zij met minder massa en minder snelheid een kleiner risico vormden. Inmiddels heeft vrijwel iedereen een telefoon met databundel, gebruikt sociale media, is de drukte op het fietspad toegenomen en zijn er grotere snelheidsverschillen. Daarmee is het niet meer opportuun fietsers uit te sluiten van dit verbod.

Ten tweede: destijds volstond de term 'mobiele telefoon' voor de handhaving maar er zijn inmiddels meer, ogenschijnlijk vergelijkbare, apparaten gekomen die onderweg gebruikt worden en afleiden. Hiervan vallen sommigen nu wel onder het verbod en anderen niet. Dit bemoeilijkt de handhaving en kan ook toekomstige handhavingmethoden in de weg staan.

2. Wie zijn betrokken?

Als het gaat om de doelgroep waar de regeling effect op heeft gaat het om alle verkeersdeelnemers. Fietsers mogen geen telefoons meer vasthouden en dat zorgt voor minder gevaar en ergernis bij medeweggebruikers. Een andere nieuwe voertuigcategorie waarvoor deze regeling gaat gelden is de tram.

Daarnaast wordt voor alle weggebruikers het aantal apparaten dat je niet mag vasthouden verbreed naar onder andere muzikspelers en tablets.

Voor de politie wordt handhaving eenvoudiger.

Bij de ontwikkeling van het voorstel zijn Politie, Openbaar Ministerie, Ministerie van JenV en ministerie van IenW betrokken. De handhaafbaarheid en effectiviteit van de campagne waren de belangrijkste aspecten.

3. Wat is het probleem?

Op dit moment is het zo dat bestuurders onderweg afgeleid worden, of verleid worden tot het lezen en schrijven van berichten doordat zij via sociale media continu verbonden zijn met hun sociale omgeving. Door een verbod op het vasthouden van een mobiel elektronisch apparaat wordt dit ontmoedigd. Voor jongeren is het goed om een duidelijke norm mee te krijgen dat je tijdens het besturen van een voertuig gewoon geen telefoon vasthoudt.

Daarnaast is de term 'mobiele telefoon' lastig als het gaat om handhaving. Een telefoon mag niet maar een muzikspeler (die er hetzelfde uit kan zien) is tot nu toe niet verboden. Dit kan leiden tot discussie bij staandhoudingen en maakt bijvoorbeeld toekomstige handhavingmethoden, zoals digitale handhaving, moeilijk.

4. Wat is het doel?

Het doel van deze wijziging is het terugdringen van verkeersongevallen door afleiding van elektronische apparatuur in het verkeer. Enerzijds doordat het voor bestuurders van alle voertuigen verboden wordt om een telefoon vast te houden. Nieuwe categorieën daarbij zijn trambestuurders en fietsers. Anderzijds moet makkelijkere handhaving bijdragen aan dit doel.

Er zijn veel andere ontwikkelingen die invloed hebben op het gedrag waardoor we geen kwantitatieve doelstelling kunnen koppelen aan dit verbod. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn nieuwe apps, het effect van campagne en het gebruik van apps die onderweg berichten

blokkeren. Wel doen we straatmetingen om het aandeel bestuurders met een telefoon in de hand te monitoren.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Verkeersveiligheid is de verantwoordelijkheid van de overheid, en het is goed als er een wettelijke en duidelijke norm is.

Daarnaast zijn er meer partijen die zich inzetten tegen onveilig telefoongebruik in het verkeer, zoals bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties die op scholen voorlichting geven.

6. Wat is het beste instrument?

Deze wijziging staat niet op zich maar is onderdeel van een maatregelpakket om ongevallen door afleiding te voorkomen. Een andere maatregel is een publiekscampagne. Ook is er een convenant 'Veilig gebruik smartfuncties in het verkeer' met producenten van telefoons, apps, werkgevers, etc. om producten, diensten en bedrijfsvoering in te richten gericht op veilig gebruik van onder andere smartphones in het verkeer.

Het verbod is dan niet per se 'het' beste instrument maar wel een belangrijk instrument in combinatie met de andere maatregelen.

Een verbod op vasthouden van een telefoon schept een duidelijk norm en is goed handhaafbaar door de politie. Er blijft wel ruimte voor bijvoorbeeld navigatie en muziek luisteren. Dit blijft mogelijk maar dan met het apparaat bijvoorbeeld op het stuur of in je zak.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen van deze regeling beperken zich tot de fietsers en trambestuurders die, anders dan voorheen, geen mobiel elektronisch apparaat meer mogen vasthouden tijdens het rijden.

Daarnaast zijn er gevolgen voor de politie die makkelijker kan handhaven.

Er is geen sprake van administratieve lasten, ICT-aanpassingen of extra kosten.